

Yrkesprofiler, kartläggning och validering

Verktyg för den strategiska
kompetensförsörjningen på ditt företag

Henrietta Finnborg Bengtsson

NORDISKT
VALIDERINGSFORUM

Vad är kompetensförsörjning?

Sobonas branschvalideringsmodell stöttar samtliga delar

A photograph of three chefs in a professional kitchen. They are wearing white chef coats and striped aprons. The chef on the left is cooking at a stove, the middle one is looking on, and the one on the right is preparing ingredients. The image is dimmed to serve as a background for text.

Samhällsutvecklingen ställer krav på livslångt och livsvida lärande inom flera områden

Men är samhället rustat för detta?

Yrkesprofiler

- Navet bland verktyg för kompetensförsörjning

Yrkesprofiler

Skapar samsyn utifrån det man behöver kunna och ger förutsättningar för både utbildning och validering

Kartläggning

Att upptäcka individens kunnande

Lärande

Anskaffande av kunnande, oavsett var eller hur

Bedömning

Att säkerställa att man kan det som behövs

Erkännande

Individer – handledare - verksamhet

Yrkesprofiler

Avfallshantering och återvinning

Introduktion Nivå 2	Återvinnings- arbetare på ÅVC SeQF-nivå 4	Arbete inom återbruks- hantering Nivå 3	Medåkare renhållningsbil SeQF-nivå 3	Chaufför renhållningsbil SeQF-nivå 4	Transport- ledare SeQF-nivå 5
Enklare arbete på ÅVC- Ramp	Maskinförare			Spol- och slambil	
Montering, underhåll, reparation av kärl	Mottagning farligt avfall	Samarbete med återbruksentreprenörer		Lastväxlare och Liftdumper	Miljözoner / riksintressen
Ramar och regler i en verksamhet	Ramp	Professionellt arbete med återbruk	Avfallsinsamling med renhållningsbil	Frontlastare	Lagkrav
				Baklastare, sidolastare	Biltyper, containrar och behållare
				Tung lastbil - renhållning	Leda och planera
Grunder i avfallshantering					
Kommunikation, service och bemötande					
Ergonomi, säkerhet och risker inom arbetsmiljö					
Medarbetarskap					

Nationell relevanssäkring

Yrkesprofiler inom Avfallshantering och Återvinning från 2018 till 2022

sobona
Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation

Renova

SYSAV

**NACKA
VATTEN
AVFALL**

**Söderhamn
NÄRA**

AVFALL SVERIGE

VAMAS

**STOCKHOLM
VATTEN
OCH AVFALL**

NODAVA
Norra Dalarna Vatten & Avfall

**MÖLNÅLS
STAD**

Kommunal.

VAKIN

VafabMiljö

**Gästrikre
återvinnare**

ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

TYRÉNS

**SYDNÄRKES
KOMMUNALFÖRBUND**

SÖRAB

**Falu
Energi
& Vatten**

Roslagsvatten

TRANSPORTARBETAREFÖRBUNDET
1897

BORAB

refo

NODRA

NSR

**STOCKHOLMS
STADSMISSION**

Yrkesprofiler

Vatten och Avlopp

**Ledningstekniker
Ledningsnät**

Mätartekniker	Drifttekniker Vattenverk	Drifttekniker Reningsverk		Förbereda inför schaktarbete på ledningsnät
		Besiktningar, reparationer i lågtrycksanläggningar		Spolning och filmning av ledningsnät
		Vattenprover och provtagningsteknik		Ledningsarbeten
		Felsökning		Felsök avloppsnät
	Service, underhåll	Felsökning	Service, underhåll	Felsök dricksvattennät
	Anläggnings- och processkunskap	Service, underhåll	Anläggnings- och processkunskap	Service, underhåll
Byte av vattenmätare	Anläggnings- och processkunskap	Anläggnings- och processkunskap	Anläggnings- och processkunskap	Anläggnings- och processkunskap
	Grundläggande elkunskap inom VA			
	Lagkrav VA		Lagkrav ledningsnät	
	Planering, problemlösning och dokumentation inom VA			
	Grundläggande processkunskap inom VA			
	Kommunikation, service och bemötande			
	Ergonomi, säkerhet och risker inom arbetsmiljö			
	Medarbetarskap			

Nationell relevanssäkring VA

Yrkesprofilering VA, Vatten och avlopp, nov 2019

Yrkesprofiler

Beskriver det man behöver kunna
– ett gemensamt språk för yrket

Tydliggör och strukturerar när olika parter ska samverka

- Branschen – valideringsmodell
- Arbetsgivare (HR + chefer)
- Arbetstagare – individen
- Utbildningsanordnare
- Arbetsmarknadsaktörer

Kvalitetsstandard för upphandlingar, t ex

Kartläggning

Kartläggning för olika yrkesprofiler

– Självs kattning → Fördjupad

Yrkesmässiga kunskaper och färdigheter

– oavsett var, hur eller när man har lärt sig

Självs kattning som kan användas exempelvis vid

- Rekrytering
- Introduktion
- Planering
- Validering
- Omställning

Empowered by OCN

Kartläggning Drifttekniker Vattenverk

Anläggnings- och processkunskap inom vattenverk

Jag vet hur ytvattnet och grundvattnets väg genom vattenverket ser ut

- Nej, jag vet inte alls
- Jag vet ganska lite
- Jag vet ganska mycket
- Ja, jag vet exakt

Jag vet hur reningsprocesser går till

- Nej, jag vet inte alls
- Jag vet ganska lite
- Jag vet ganska mycket
- Ja, jag vet exakt

Jag vet vad mekanisk, biologisk och kemisk rening innebär

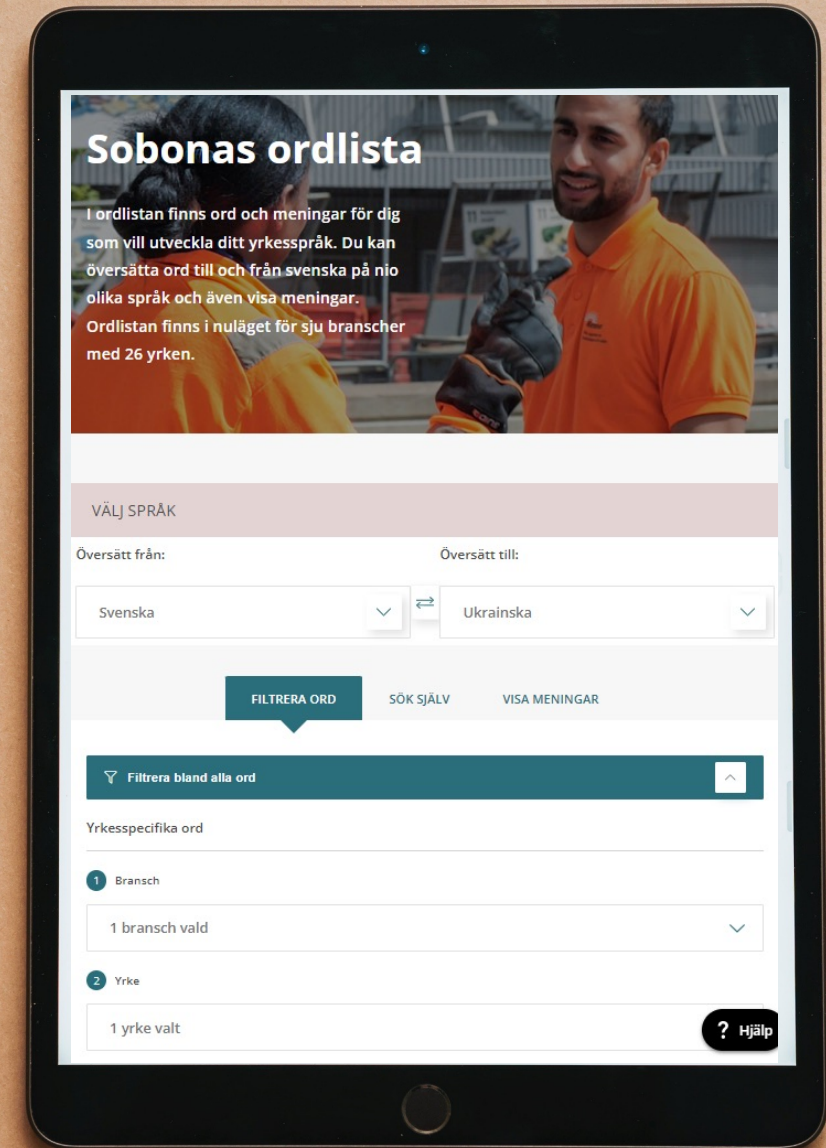
- Nej, jag vet inte alls
- Jag vet ganska lite
- Jag vet ganska mycket

Lärande

Individen lär sig, på olika sätt – genom utbildningar, kurser, på jobbet, på fritiden

- **Utbildningsanordnare** som utgår ifrån branschens kompetensstandarder
- **På arbetsplatsen** – med stöd av kollegor, parallellt med validering
- **I arbetsmarknadsinsatser**, exempelvis jobbspår
- **Språkstödsverktyg** på Sobonas hemsida

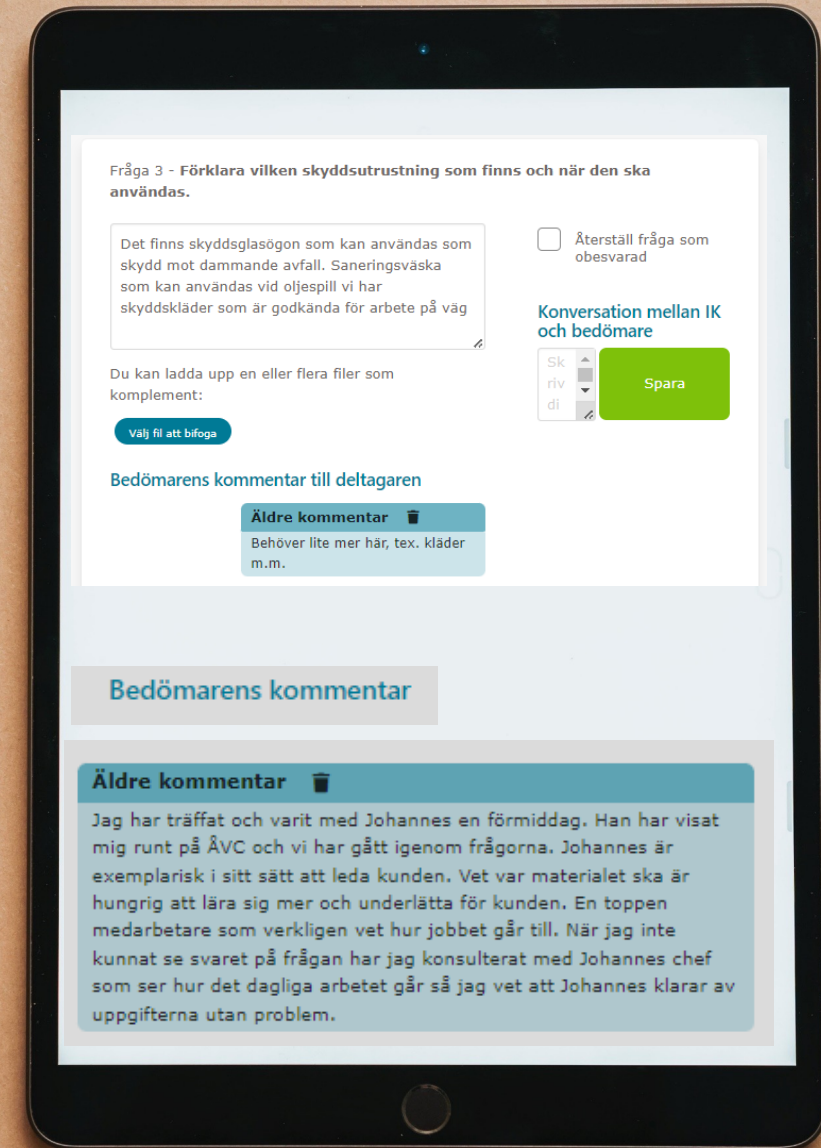
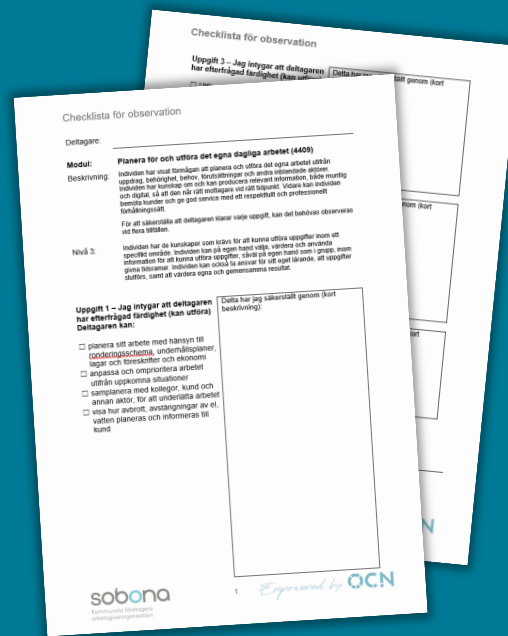

Bedömning

Säkerställer det man behöver kunna

- **Ofta parallellt** med stegvist lärande – i verksamheten
- **Färdiga checklistor** och underlag
- **Individen** svarar på frågor och visar
- **Bedömaren** granskar och godkänner
- **Kvalitetssäkring** internt/externt

Fråga 3 - Förklara vilken skyddsutrustning som finns och när den ska användas.

Det finns skyddsglasögon som kan användas som skydd mot dammande avfall. Saneringsväska som kan användas vid oljespill vi har skyddskläder som är godkända för arbete på väg

Återställ fråga som obesvarad

Konversation mellan IK och bedömaren

Sk
riv
di

Spara

Du kan ladda upp en eller flera filer som komplement:

Välj fil att bifoga

Bedömarens kommentar till deltagaren

Äldre kommentar

Behöver lite mer här, tex. kläder m.m.

Bedömarens kommentar

Äldre kommentar

Jag har träffat och varit med Johannes en förmiddag. Han har visat mig runt på ÅVC och vi har gått igenom frågorna. Johannes är exemplarisk i sitt sätt att leda kunden. Vet var materialet ska är hungrig att lära sig mer och underlätta för kunden. En toppen medarbetare som verkligen vet hur jobbet går till. När jag inte kunnat se svaret på frågan har jag konsulterat med Johannes chef som ser hur det dagliga arbetet går så jag vet att Johannes klarar av uppgifterna utan problem.

Erkännande

Individen får ett kompetensbevis i form av mikromeriter eller en hel kvalifikation
→ Självinfosikt, självförtroende, motivation

- Värdebevis på vad man kan
- Detaljerat och tydligt
- Sakligt, utan subjektiva värderingar
- Nivåsatt utifrån SeQF

Handledare och bedömare lyfts upp som centrala i verksamheten

Verksamheten kvalitetssäkras – minskar kvalitetsbristkostnader och säkerställer fortsatt drift

Validering

Genom validering synliggörs och erkänns individens kunskaper och färdigheter inom ett visst område

Två typer av validering:

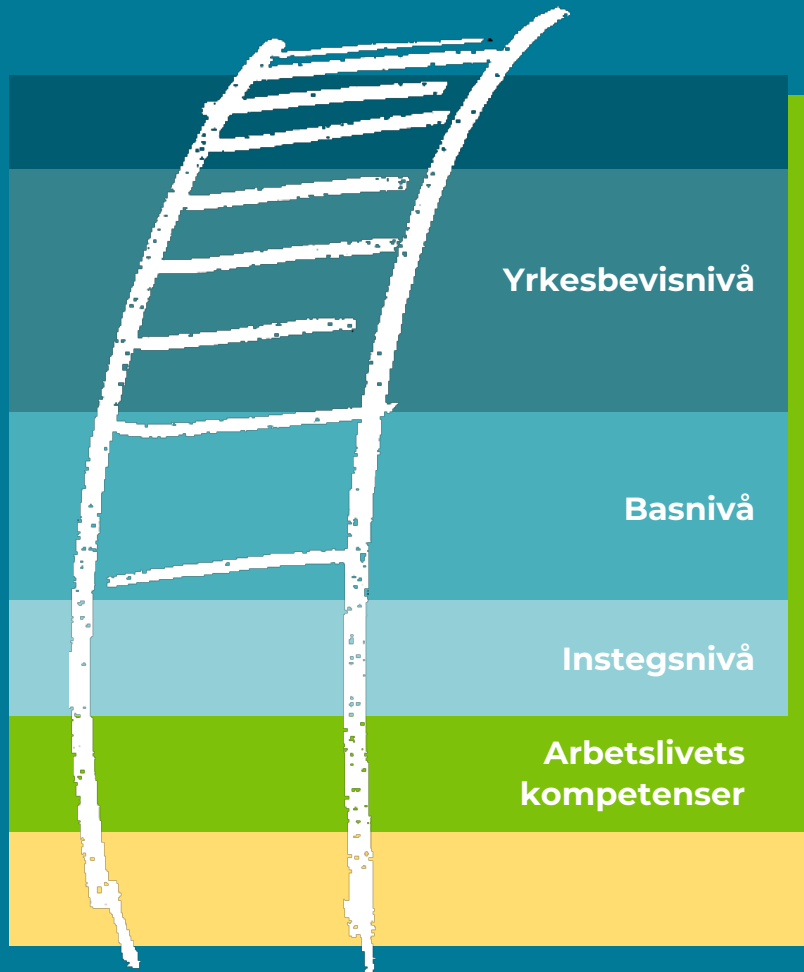
- **Summativ** – vid ett tillfälle, som vid ett testcenter, som när man tar körkort
- **Formativ** – över tid, parallellt med coaching och lärande, ofta individanpassat

En valideringsprocess innehåller

- Kartläggning
- Ev. lärande
- Bedömning
- Kvalitetssäkring
- Erkännande

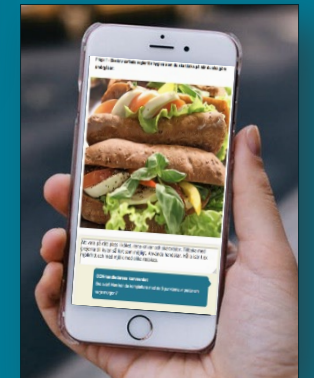
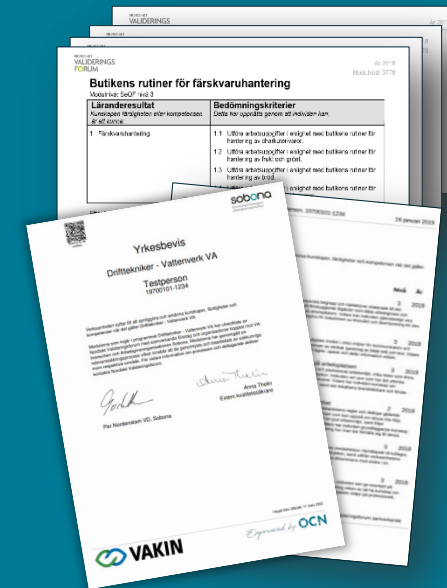
Nu har vi både praktiska verktyg och en **infrastruktur för kompetens**

- Ett gemensamt språk – vad man behöver kunna inom olika yrkesroller – på olika nivåer
- En överenskommelse i branschen mellan arbetsgivare och arbetstagare
- En tydlig bild av medarbetarens nuvarande kunnande
- Möjligheter att lära sig – på arbetsplatsen eller via utbildning
- Möjlighet att kvalitetssäkra kunnandet och ställa om till nya arbetsuppgifter och yrken

Startklart

- **Relevanssäkrat** innehåll
- **Läranderesultat** i valbara moduler
- **Bedömningskriterier**
- **Bedömningsplaner**, frågor, uppgifter, checklistor
- **Kvalitetssäkringskedja**
- **Kompetensintyg**, tydligt specificerade
- **Digitalt verktyg**, underlättar processen

Sex nationella yrkesprofiler inom avfallshantering och återvinning:

Introduktionsprogram inom avfall och återvinning

Arbete inom återbrukshantering

Återvinningsarbetare på ÅVC

Medåkare – renhållningsbil inom avfallshantering och återvinning

Chaufför – renhållningsbil inom avfallshantering och återvinning

Transportledare inom avfallshantering och återvinning

Fyra nationella yrkesprofiler inom Vatten och Avlopp:

Mätartekniker VA

Drifttekniker - Reningsverk VA

Drifttekniker - Vattenverk VA

Ledningstekniker – Ledningsnät VA

Fler yrkesprofiler planeras tas fram

Inom Avfallshantering och
Återvinning 2022

- Arbetsledare inom ÅVC

Höstens bedömarutbildning

Den digitala bedömarutbildningen består av
fyra utbildningsblock (halvdagar)

OCN-Bedömarutbildning Sobona 1 HT22

- Tisdag 20 september, kl. 09.00-12.00
- Tisdag 27 september, kl. 09.00-12.00
- Måndag 3 oktober, kl. 13.00-16.00
- Fredag 7 oktober, kl. 09.00-12.00

OCN-Bedömarutbildning Sobona 2 HT22

- Tisdag 25 oktober, kl. 09.00-12.00
- Tisdag 1 november, kl. 09.00-12.00
- Måndag 7 november, kl. 13.00-16.00
- Fredag 11 november, kl. 09.00-12.00

<https://valideringsforum.se/ocn-bedomarutbildning-sobona/>

Vid frågor, kontakta

Henrietta Finnborg Bengtsson

010-150 17 84

henrietta@valideringsforum.se